

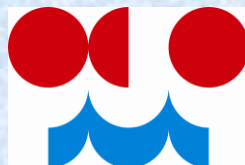
Dopady změny klimatu na minimální průtoky

Climate change impacts on low discharges

Boháč Miloň, Kukla Pavel, Kulasová Bohuslava

bohac@chmi.cz, kuklap@chmi.cz, kulasova@chmi.cz

**Český hydrometeorologický ústav
oddělení povrchových vod**

Grantový projekt MŽP „Zpřesnění dosavadních odhadů dopadů klimatické změny v sektorech vodního hospodářství, zemědělství a lesnictví a návrhy adaptačních opatření“
(2007–2011)

Grant project „Specification of existing estimates of climate change impacts in hydrology, water management, agriculture and forestry sectors and proposals for adaptation options“
(2007–2011)

DP 03: Dopady změny klimatu na extrémní hydrologické jevy
DÚ 03: Climate change impacts on extreme hydrological phenomena

Téma B: Dopady změny klimatu na minimální průtoky
Theme B: Climate change impacts on low flows

Klimatické scénáře a použité modely

Připraveny klimatické scénáře pro tři třicetileté **časové horizonty**: 2010–2039, 2040–2069 a 2070–2099.

Bylo použito několik klimatických **modelů**

- ECHAM (MPI, Germany),
- HAD (Hadley Centre, UK),
- MIRO (University of Tokyo, Japan),
- MED (medián z 8 vybraných modelů)
- ALADIN-CLIMATE/CZ.

Modely byly použity v kombinaci se třemi **emisními scénáři** (B1, A1B, A2).

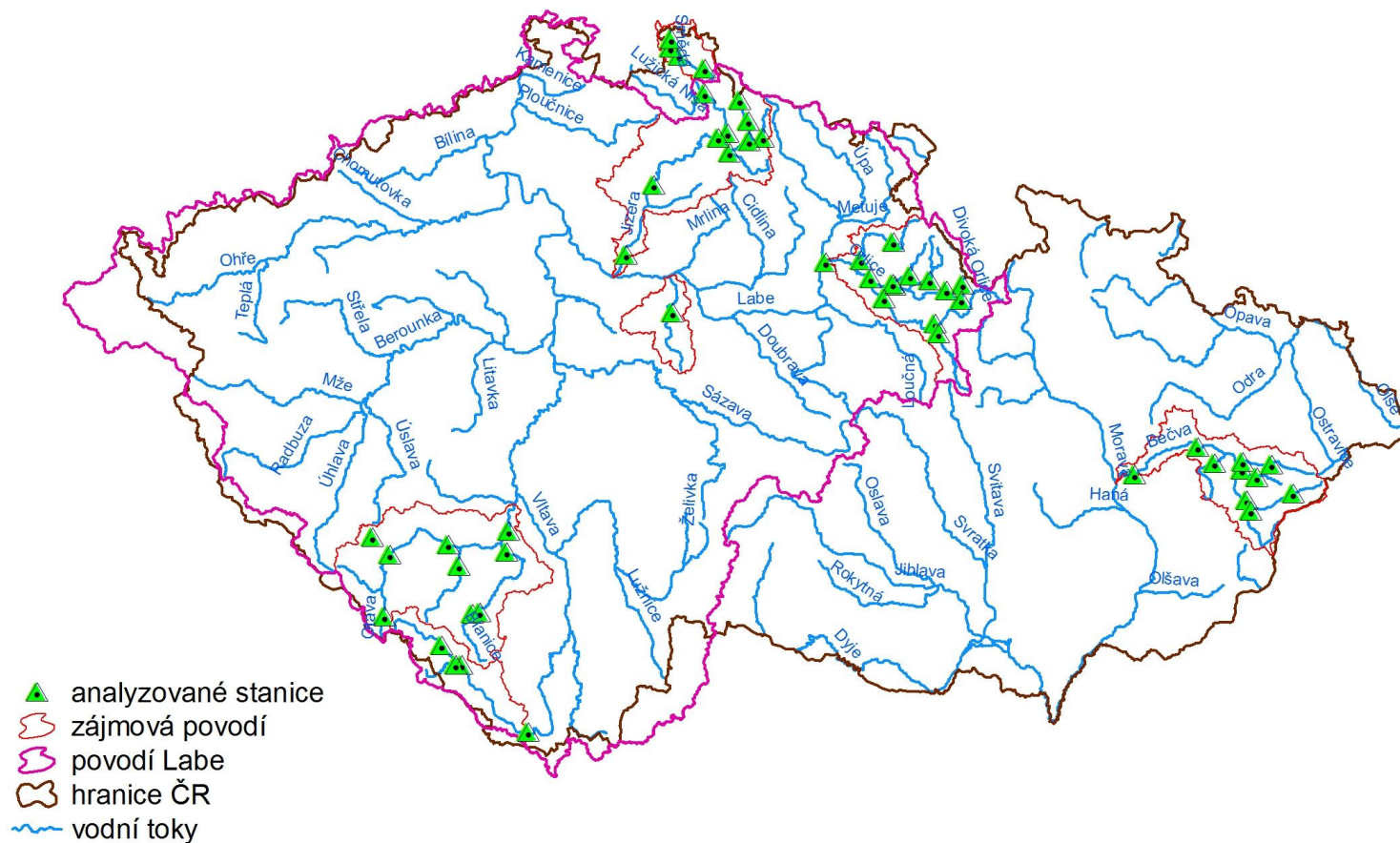
Simulace řad průměrných denních průtoků

- Ve vybraných vodoměrných stanicích jsou **simulovány řady** průměrných denních průtoků hydrologickým modelem Aqualog pomocí výše uvedených variant modelů a scénářů:
  - pro tři časové horizonty prezentující **budoucí hydrologický režim**
  - pro referenční období (Base) představující **současný hydrologický režim**.
- **Odvozovány charakteristiky** minimálních a M-denních průtoků pro 3 budoucí časové horizonty a referenční období.
- **Porovnávány** charakteristiky pro tři časové horizonty s charakteristikami odvozenými pro referenční období.

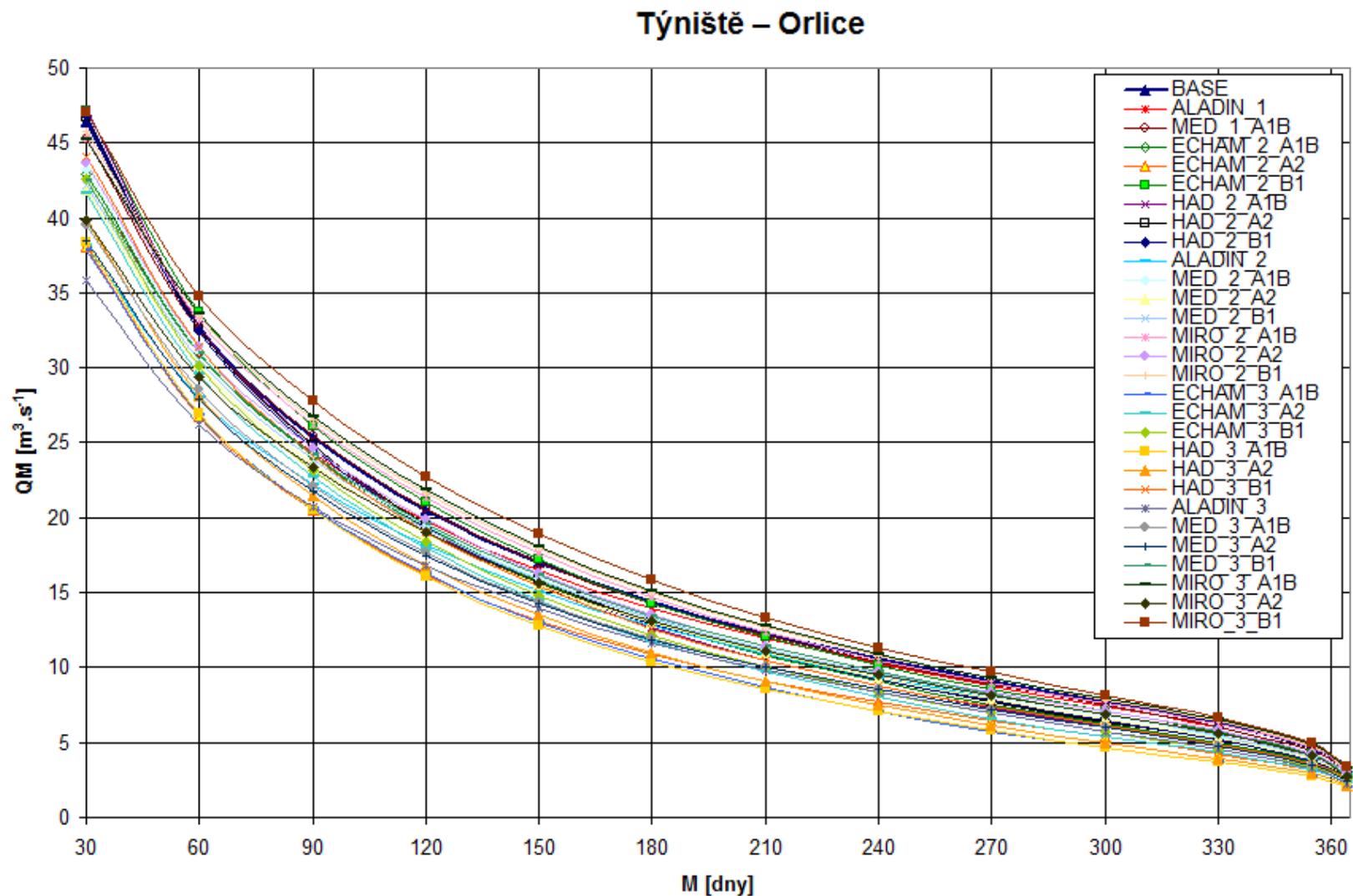

Výběr povodí a vodoměrných stanic

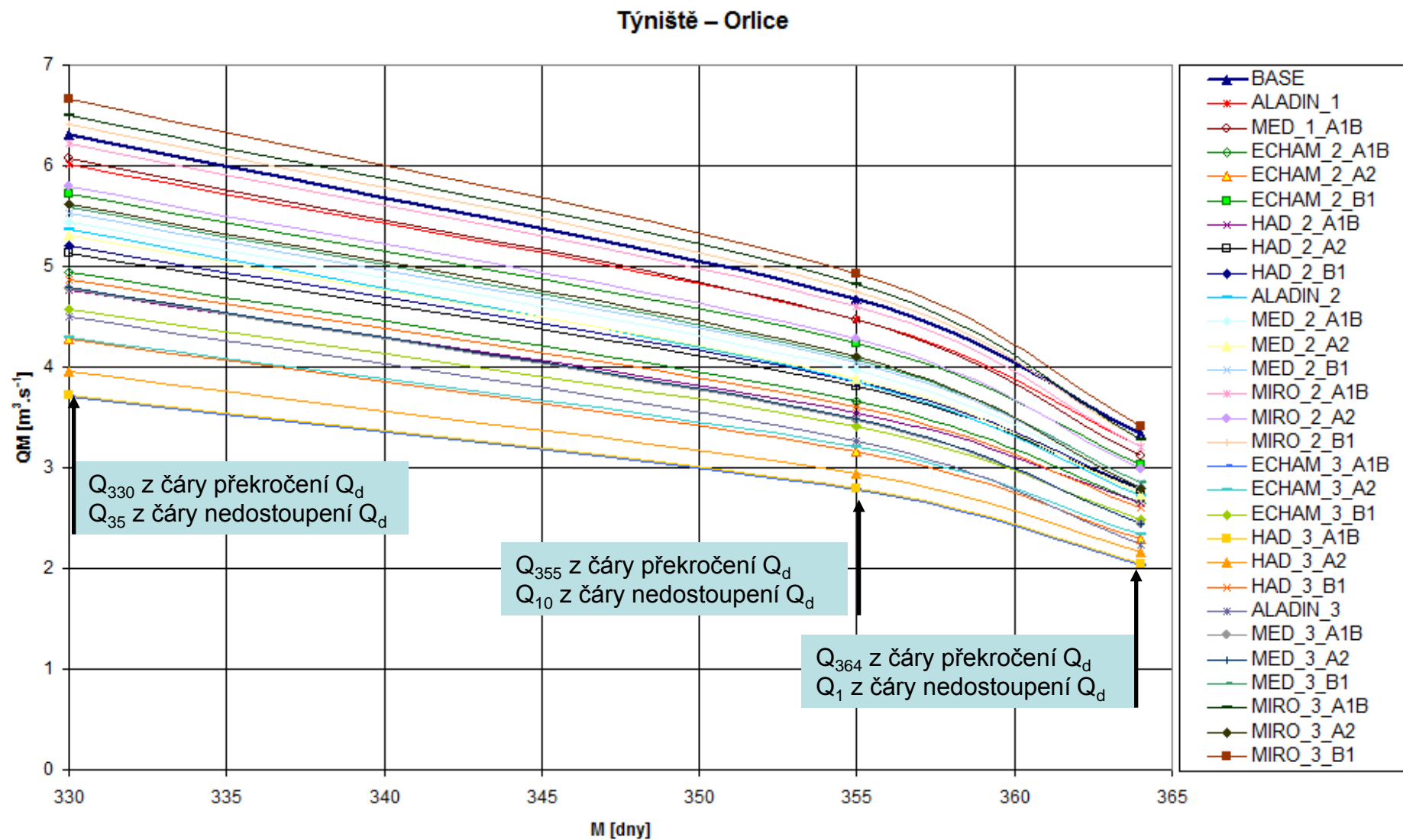
Povodí Orlice, Výrovky, Jizery, horní Vltavy, Otavy, Smědé a Bečvy

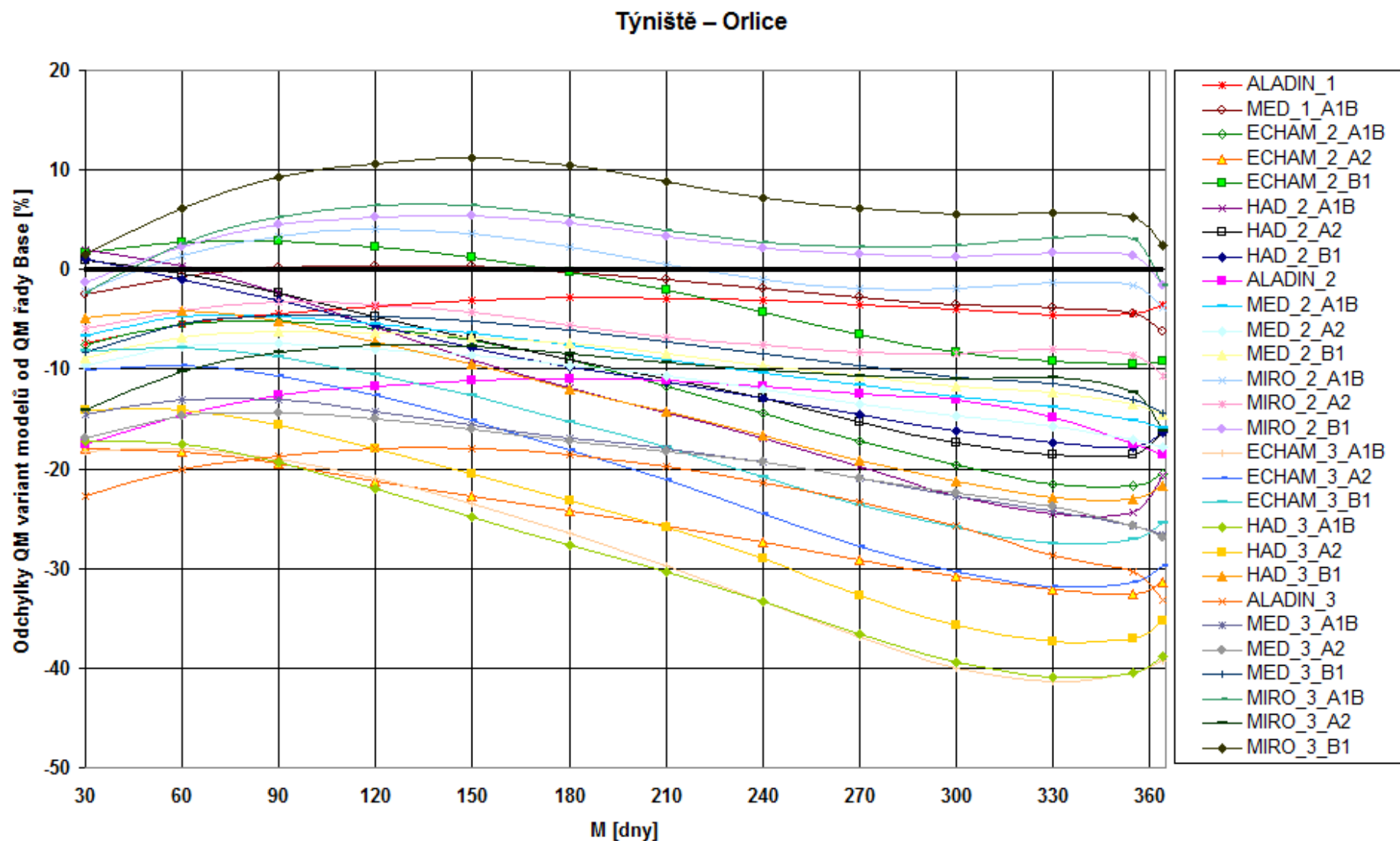
Čára překročení M-denních průtoků (Q_M)

Čára překročení M-denních průtoků ($Q_{330} - Q_{364}$)

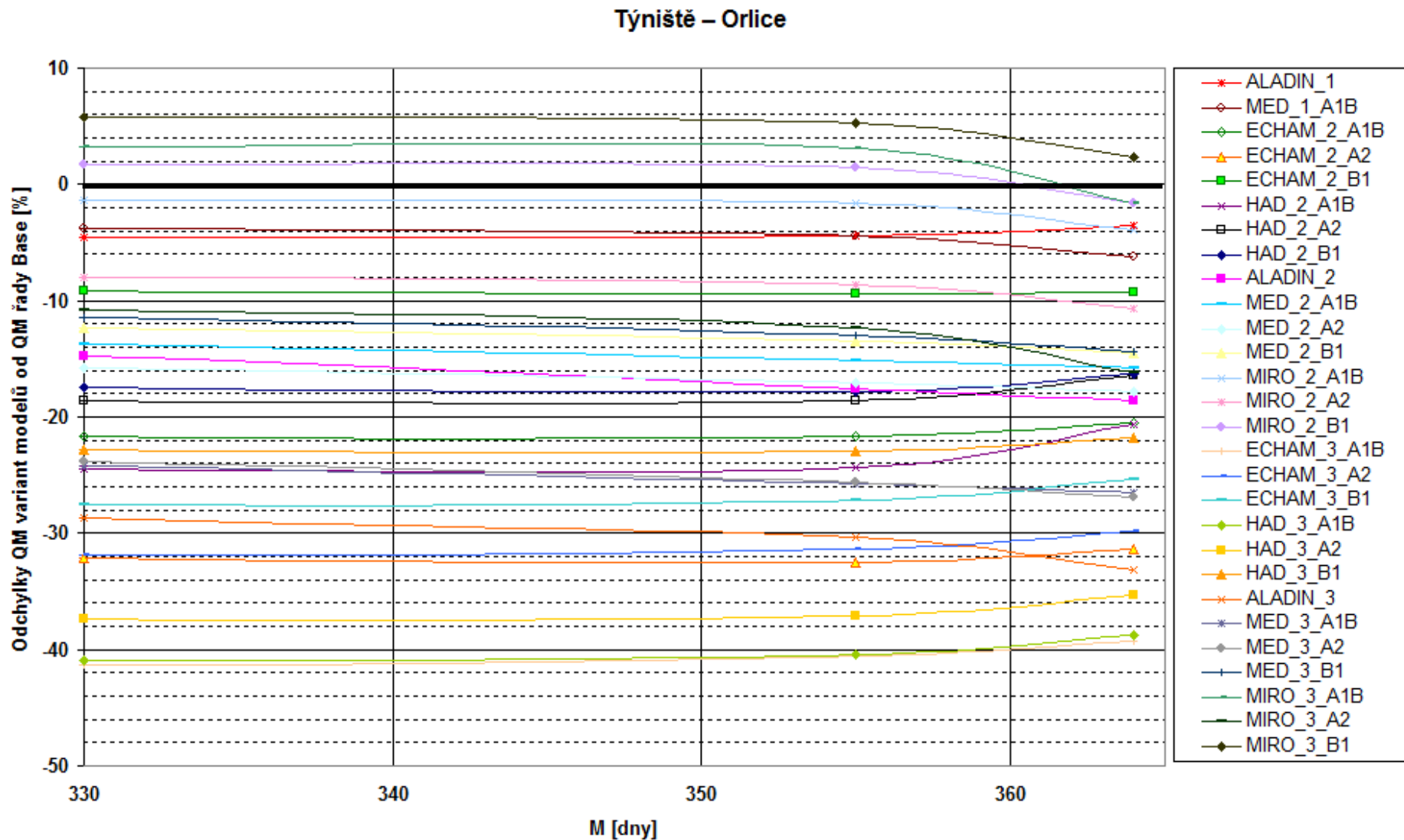

Relativní odchylky M-denních průtoků

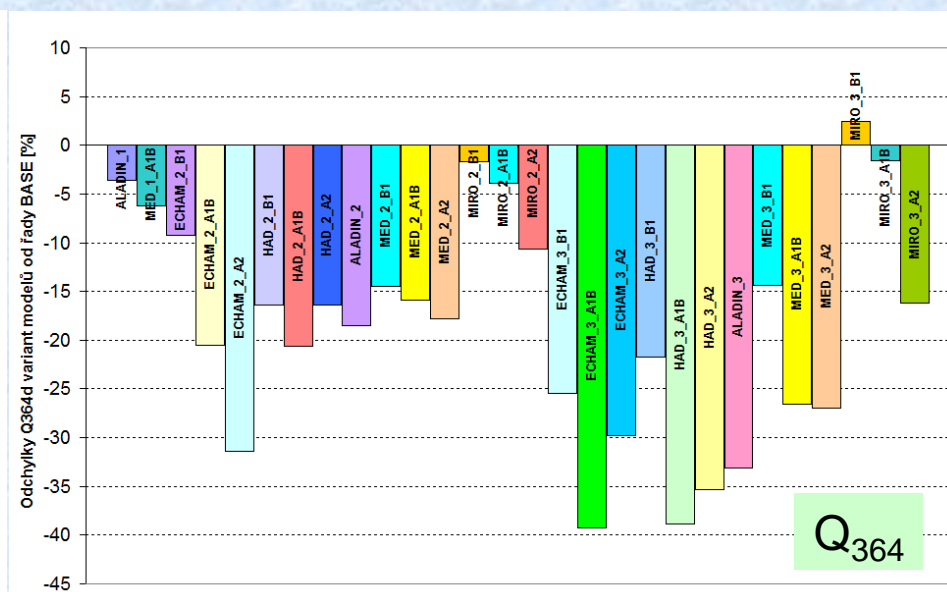
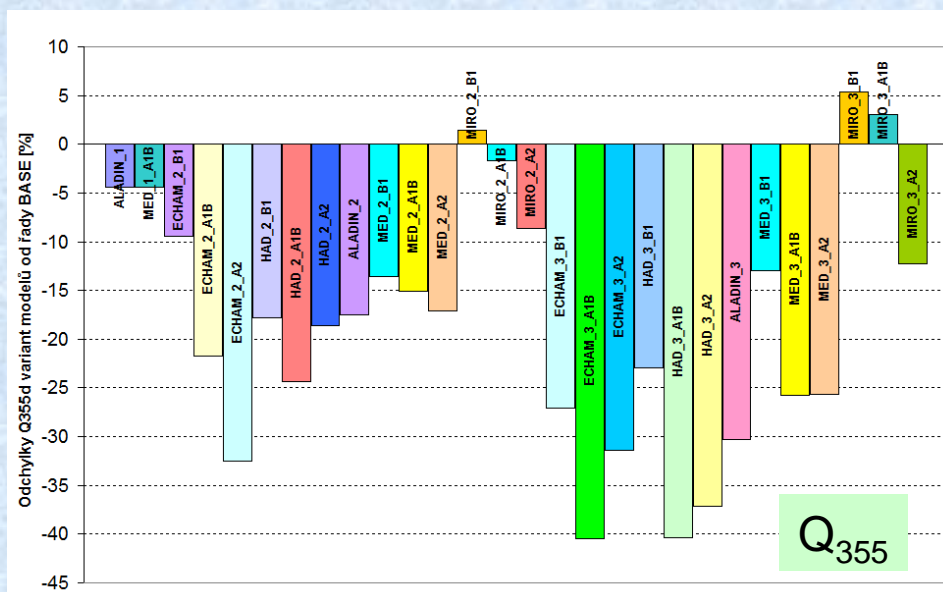
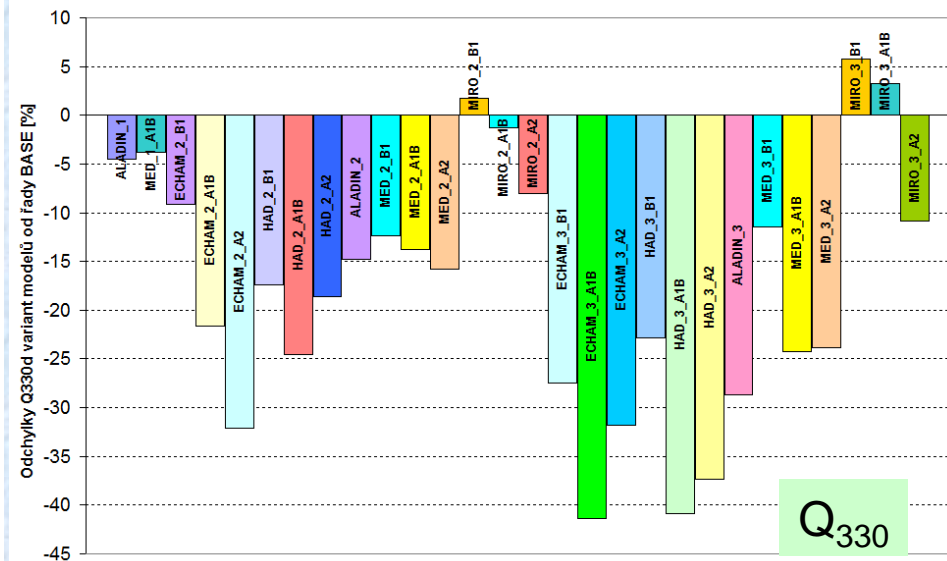
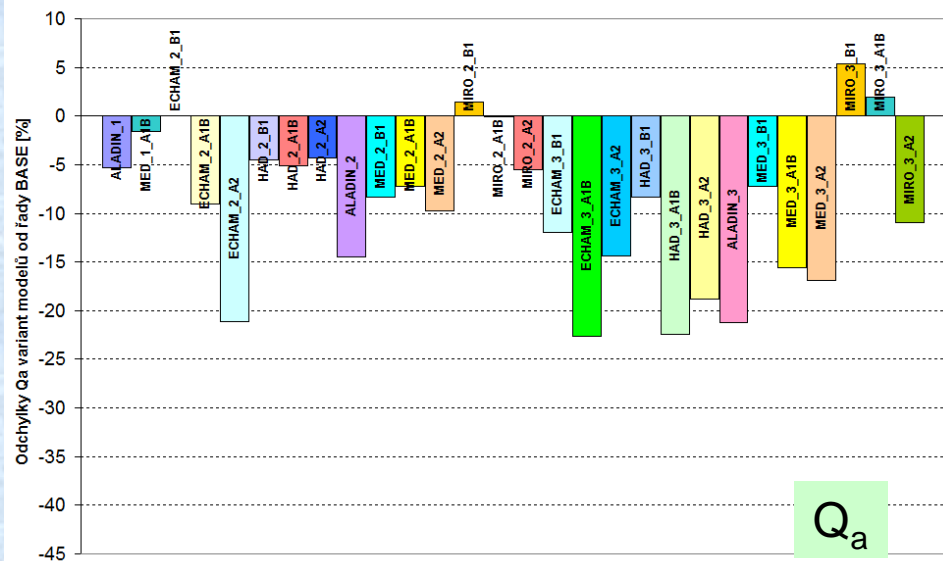

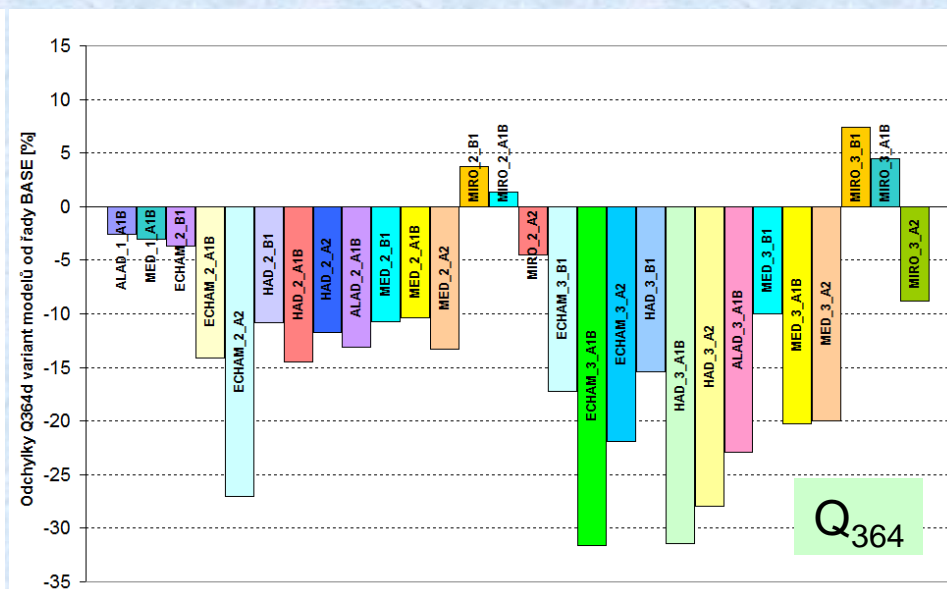
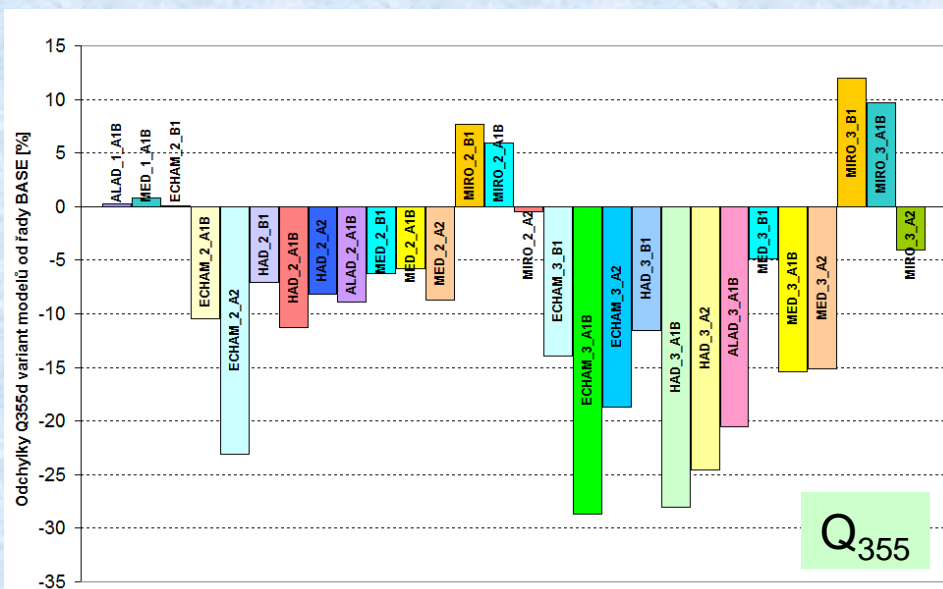
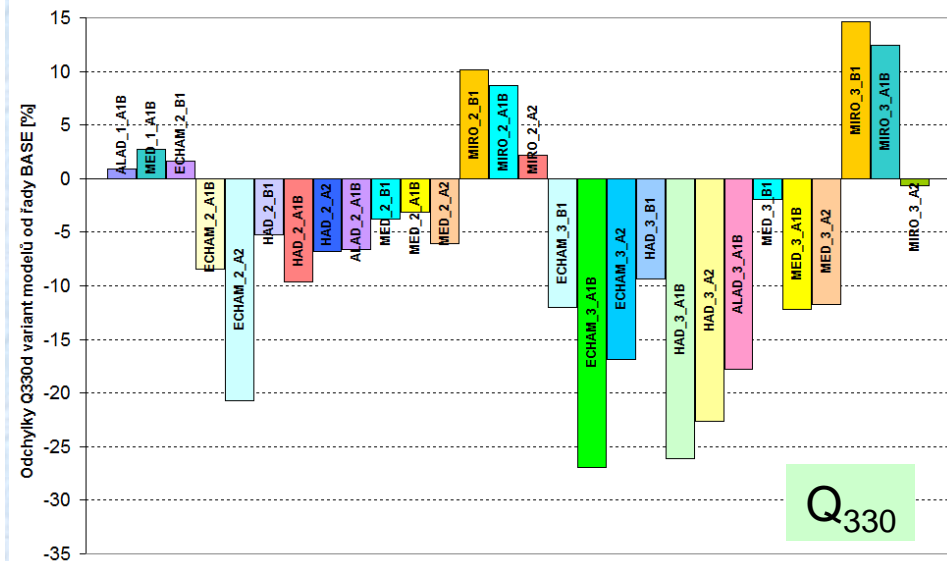
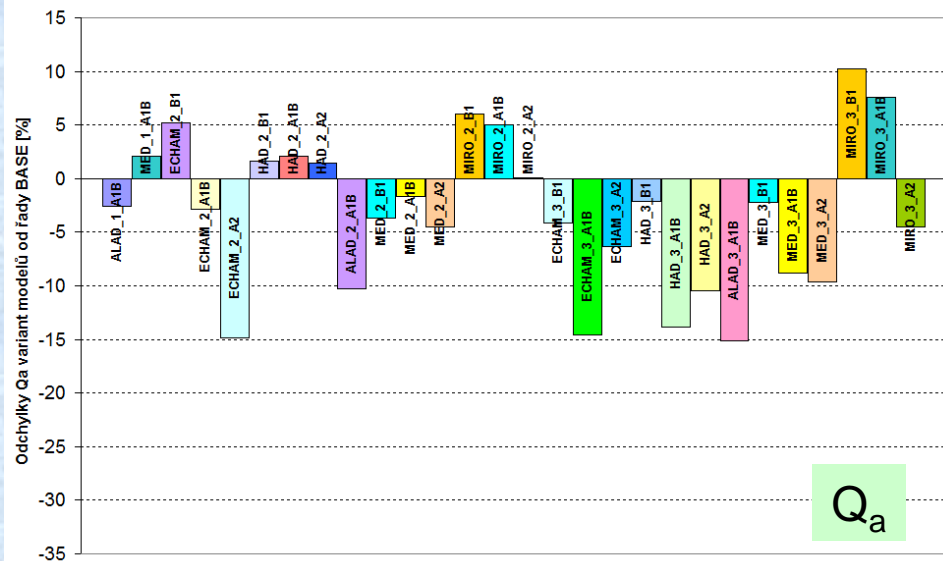
Relativní odchylky M-denních průtoků ($Q_{330} - Q_{364}$)

Relativní odchylky Q_a a Q_M ve stanici Týniště – Orlice

Relativní odchylky Q_a a Q_M ve stanici Tuřice – Jizera

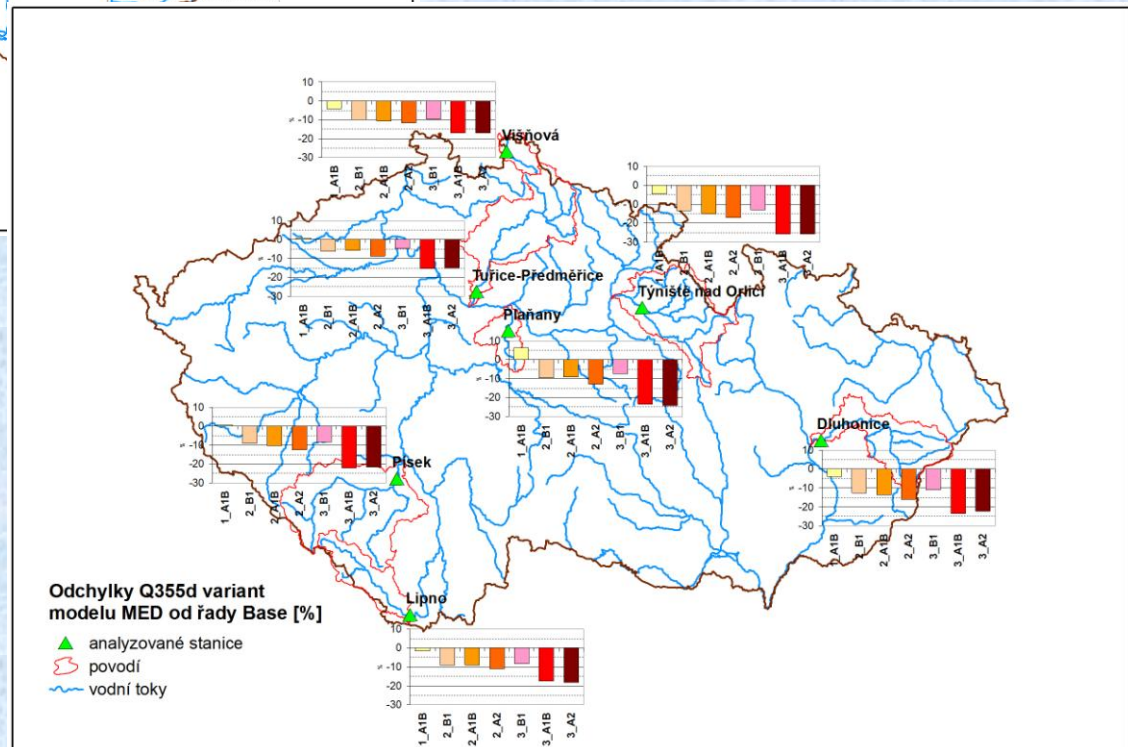
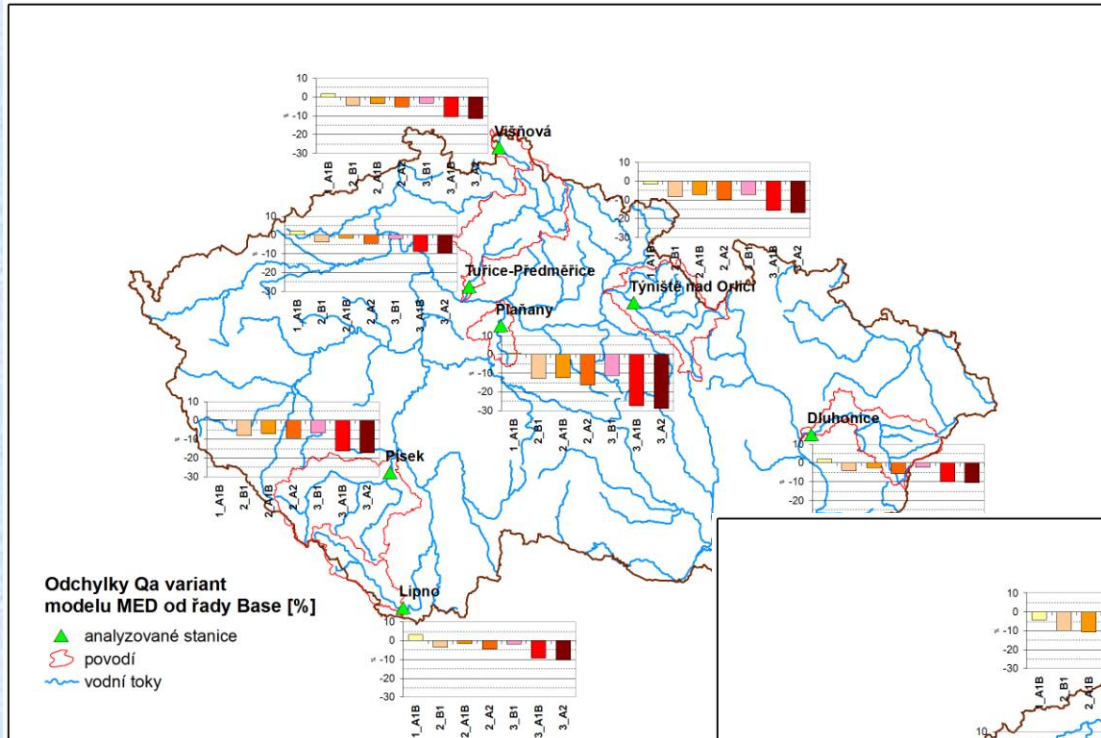

Relativní odchylky Q_a a Q_M ze všech variant modelů a emisních scénářů

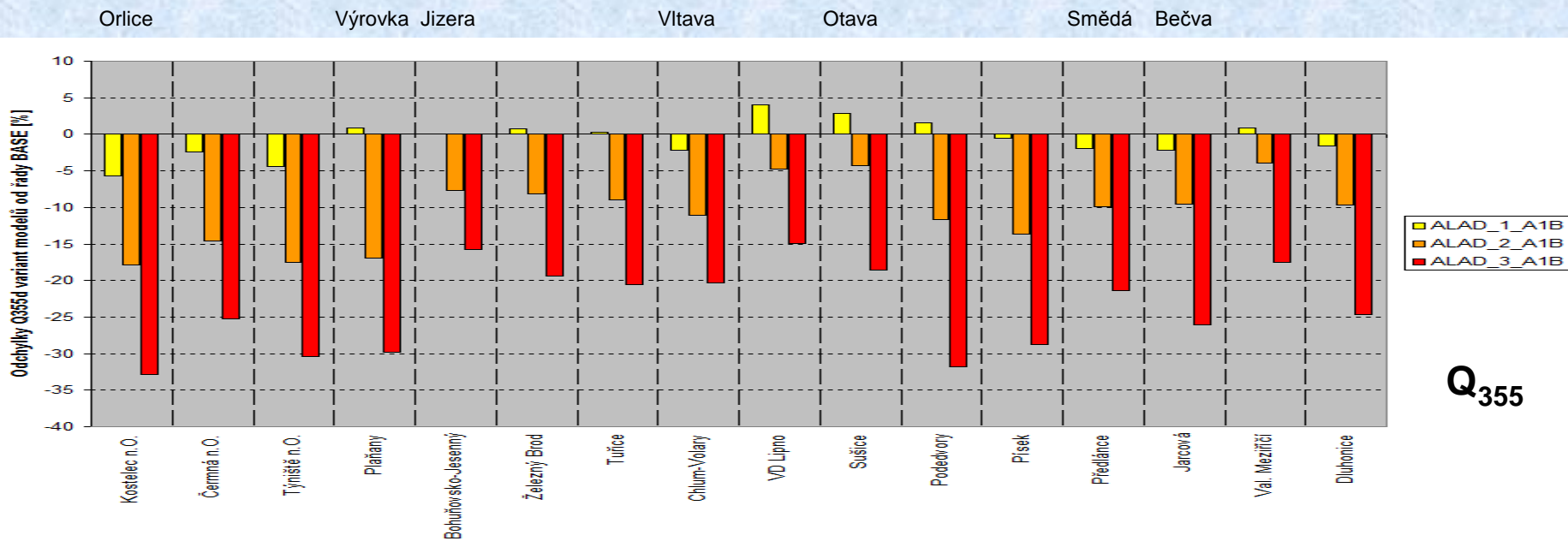
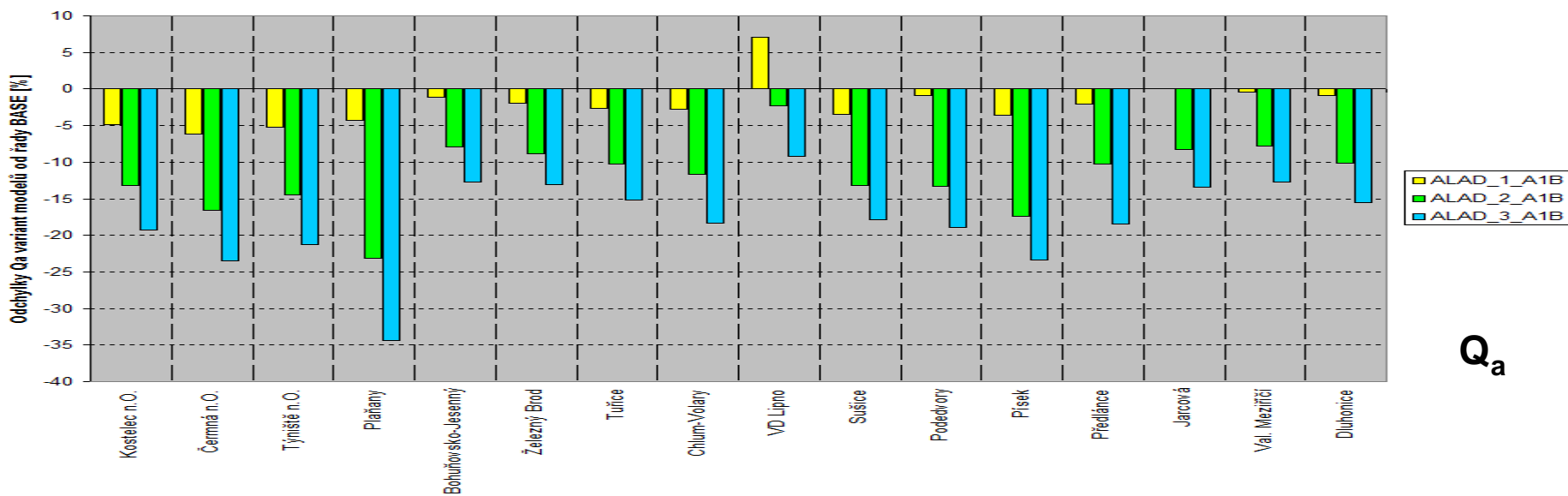
Stanice	Tok		průměr			minimum		
			1. horizont	2. horizont	3. horizont	1. horizont	2. horizont	3. horizont
Týniště	Orlice	Q_a	-3,4	-6,8	-12,6	-5,3	-21,1	-22,6
		Q_{330}	-4,1	-14,4	-22,4	-4,5	-32,2	-41,3
		Q_{355}	-4,4	-15,1	-22,9	-4,4	-32,5	-40,5
		Q_{364}	-4,9	-15,2	-23,6	-6,2	-31,4	-39,3
Tuřice	Jizera	Q_a	-0,2	-1,3	-5,7	-2,6	-14,8	-15,1
		Q_{330}	1,8	-3,7	-10,1	0,9	-20,7	-26,9
		Q_{355}	0,5	-5,9	-12,6	0,3	-23,1	-28,7
		Q_{364}	-2,8	-9,9	-16,6	-3,0	-27,1	-31,6
VD Lipno	Vltava	Q_a	5,1	0,0	-5,1	3,2	-15,4	-15,2
		Q_{330}	2,0	-6,7	-13,3	-0,3	-22,0	-26,6
		Q_{355}	1,2	-7,6	-14,3	-1,6	-22,5	-26,8
		Q_{364}	1,8	-8,5	-16,0	-2,4	-23,6	-29,0
Písek	Otava	Q_a	-1,7	-5,7	-12,2	-3,6	-21,8	-23,8
		Q_{330}	0,7	-8,8	-18,1	-1,0	-28,4	-39,3
		Q_{355}	0,1	-10,6	-19,8	-0,5	-30,0	-39,7
		Q_{364}	-2,7	-13,5	-22,1	-3,3	-30,7	-39,2

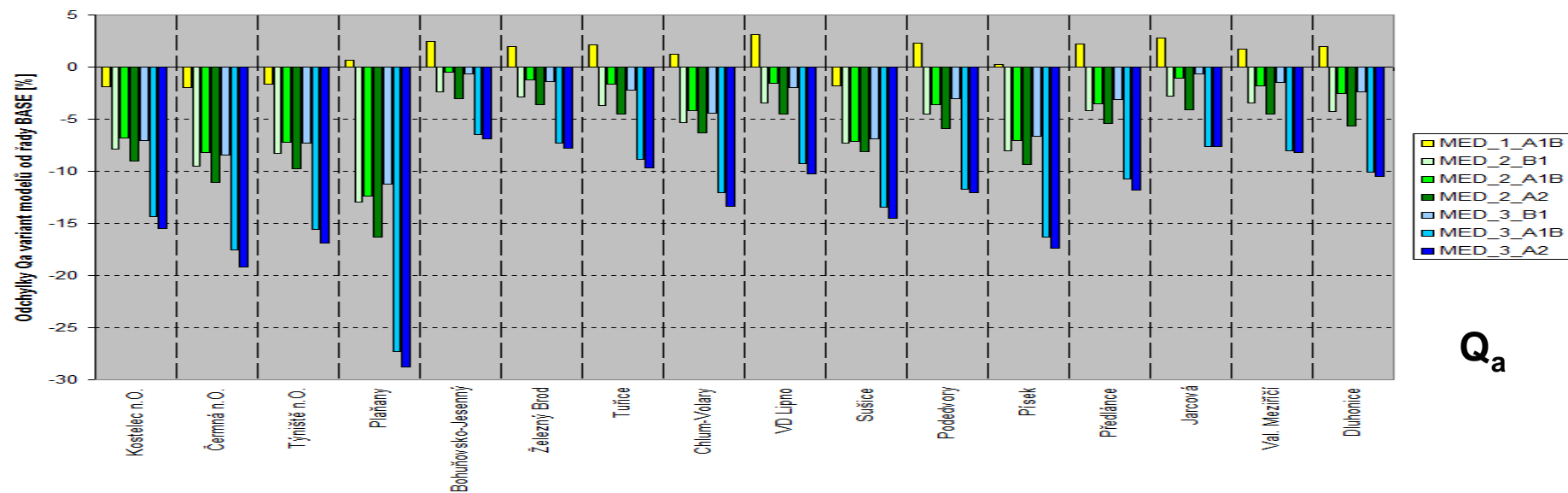
Relativní odchylky Q_a a Q_{355} v závěrových stanicích

Porovnání odchylek - model ALADIN

Porovnání odchylek - model MED

Q_a

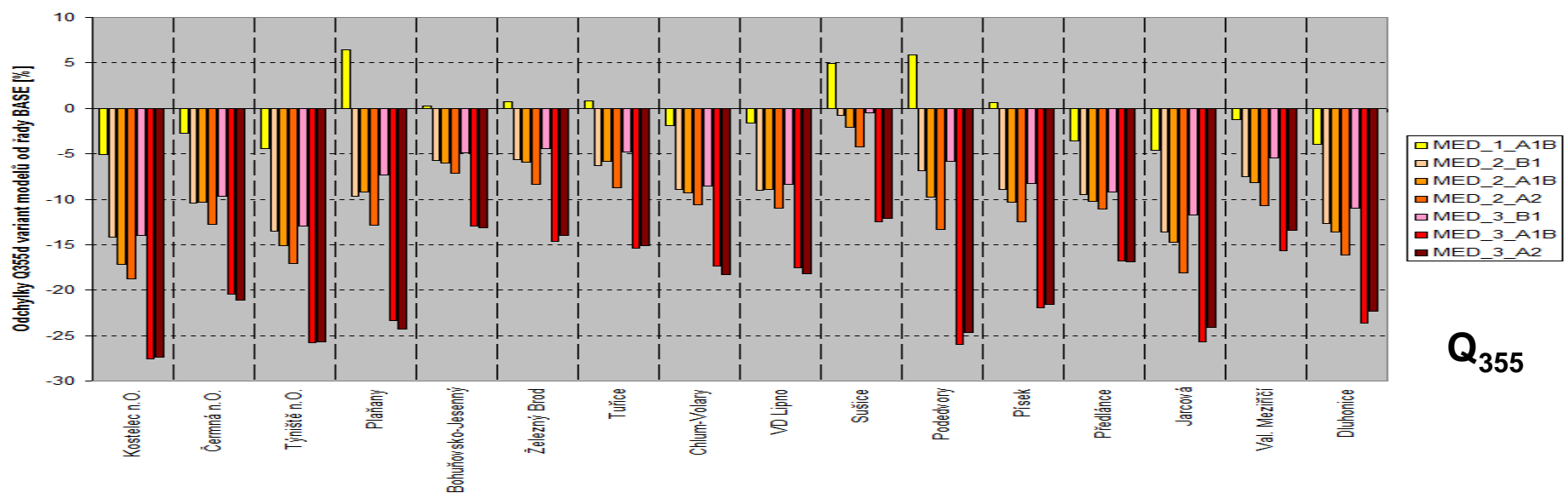
Orlice

Výrovka Jizera

Vltava

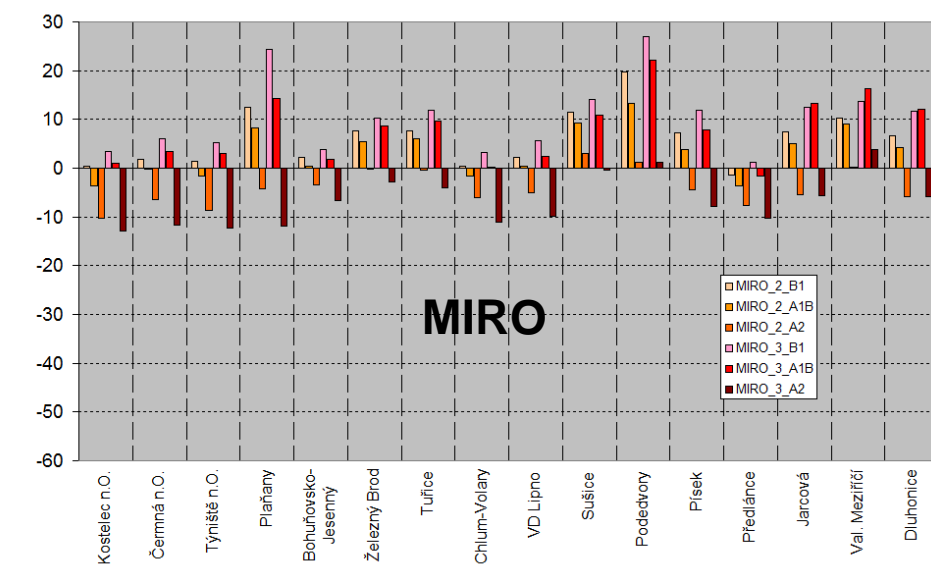
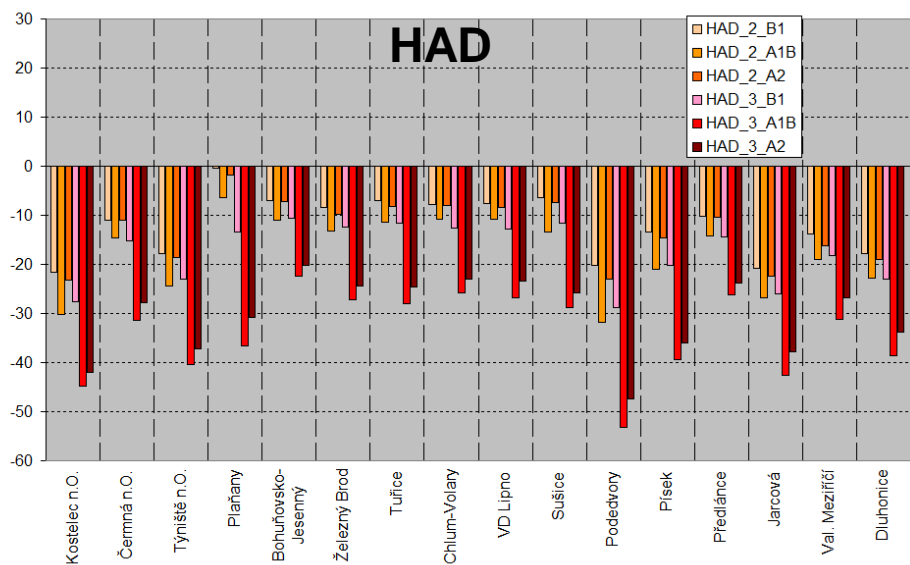
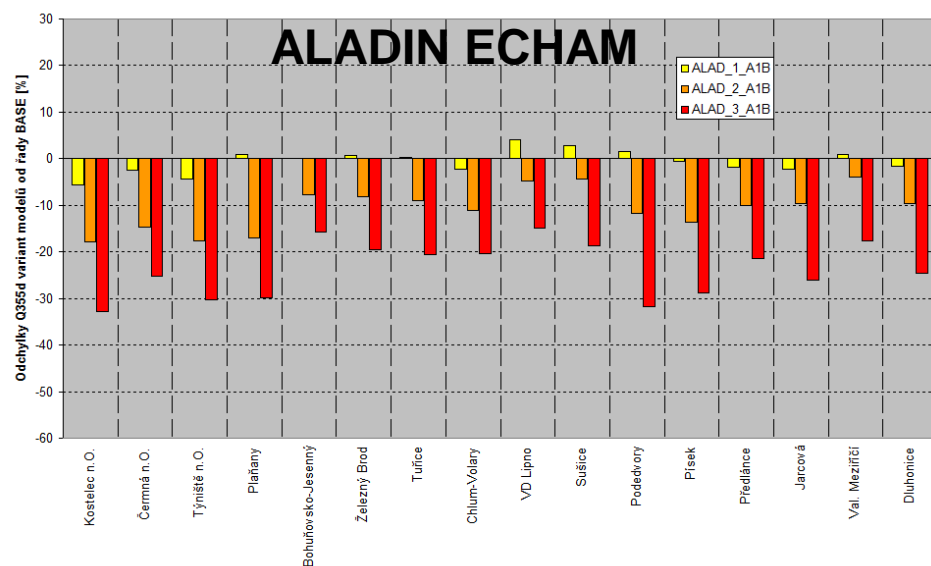
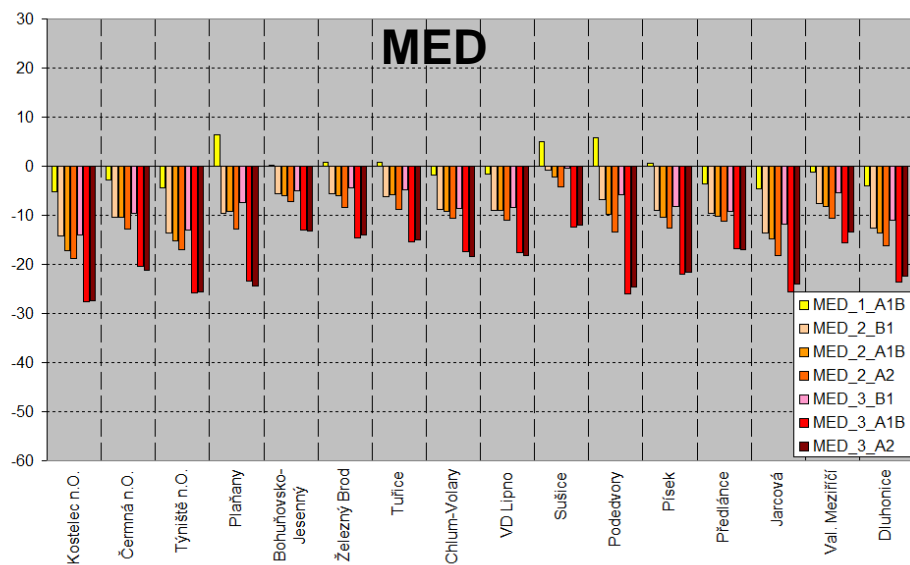
Otava

Smědá Bečva

Q_{355}

Porovnání odchylek Q_{355} – pro jednotlivé modely

Závěr

Z dosavadních výsledků řešení je patrné:

- Hodnoty odvozených charakteristik řad jsou závislé na kombinaci klimatického modelu a emisního scénáře.
- Srovnatelné výsledky poskytují modely ALADIN a MED, výraznější poklesy vycházejí u modelů HAD a ECHAM.
- Atypicky se chová model MIRO, který předpokládá navyšování srážek v letním období. U M-denních průtoků je zaznamenán vzestup při použití emisních scénářů B1 a A1B, pro scénář A2 jsou ve většině případů patrné poklesy.

Závěr

Z dosavadních výsledků řešení vyplývá:

- Pro první časový horizont **2010–2039** vycházejí ve srovnání s referenčním obdobím relativně malé odchylky charakteristik Q_a , Q_{355} . Průměrná hodnota odchylek pro Q_a i Q_{355} činí -1% (maximální odchylka činí -6%).
- Pro druhý časový horizont **2040–2069** odchylky charakteristik dosahují výraznějších poklesů. Průměrná hodnota odchylek pro Q_a je cca -5% (maximální odchylka -38%), pro Q_{355} cca -13% (maximální odchylka -40%).
- Pro třetí horizont **2070–2099** jsou zjištěny ještě výraznější poklesy charakteristik. Průměrná hodnota odchylek pro Q_a je cca -12% (maximální odchylka -41%), pro Q_{355} je cca -23% (maximální odchylka -54%).
- Výsledky porovnání charakteristik malých průtoků ukazují na projevující se **vliv klimatické změny zvláště ve druhém a třetím časovém horizontu.**

Konečné výsledky budou k dispozici v posledním roce řešení grantového projektu (2011).

Děkuji za pozornost